

11.3.2015

Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelman tunnistusratkaisun toteuttamishankkeen ja sen ohjausryhmän asettaminen

- Asettaminen** Valtiovarainministeriö on tänään asettanut kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelman (VM140:00/2013) osaksi tunnistusratkaisun toteuttamishankkeen ja sen ohjausryhmän.
- Toimikausi** Hankkeen toimikausi on 1.3.2015 - 31.12.2017
- Tausta** Talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi päätöksessään 19.11.2013, että hallituksen rakennepoliittisen ohjelman (29.8.2013) tavoitteiden toteuttamiseksi valtiovarainministeriö asettaa kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelman. Ministerivaliokunta puolsi edelleen, että kansallisen palveluarkkitehtuurin kokonaisuuteen sisältyy palveluväylän, tunnistusratkaisun ja rooli- ja valtuutuspalvelun ohella kansalaisten, yritysten ja viranomaisten tarvitsemat yhteiset palvelukanavat (palvelunäkymät).
- Valtiovarainministeriö asetti kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelman 18.6.2014. Kansallisen palveluarkkitehtuurin ohjelmaryhmä päätti 25.6. kokouksessaan, että tunnistamisen ketterän kehittämisen tiimin kilpailutus voidaan aloittaa ohjelman piirissä.
- Työ- ja elinkeinoministeriö ja Verohallinto hyödyntävät sähköisen asioinnin palveluissaan kansalaisten tunnistamiseen Tunnistus.fi – palvelua sekä yritys- ja yhteisöasiakkaiden tunnistamiseen KATSO - palvelua. Tunnistus.fi - palvelu on ollut käytössä vuodesta 2003 alkaen.
- Kansalaisen tunnistus- ja maksamispalvelu Vetuman tuottaa Valtion tieto- ja viestintätekniikan keskus Valtori. Vetuma - palvelu on ollut kansalaisten käytettävissä vuodesta 2006 alkaen. Vetumaa hyödyntävät ministeriöt, virastot, kunnat ja muut julkishallinnon organisaatiot. Valtori ostaa Vetuma – palvelua kokonaispalveluna Fujitsu Oy:ltä. Valtorin ja Fujitsun välinen sopimus on vuodelta 2010.
- Valtiovarainministeriö on kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman asettamis päätöksessään 18.6.2014 antanut ohjelman tehtäväksi luoda kansallinen sähköisten palveluiden infrastruktuuri, johon sisältyy kansallinen sähköinen

314296 0.1

tunnistusmalli, jossa sähköisesti todennettu henkilöllisyys voidaan toteuttaa valtion ja yksityisten toimijoiden yhteistyönä.

2.7.2014 laaditussa valtiovarainministeriön kirjeessä on kuvattu, että osana JulkICT:n ohjaamaa kansallisen vahva sähköinen tunnistusmallin määrittelyä huomioidaan myös julkishallinnon tuottamien asiointipalveluiden edellyttämien sähköisten tunnistuspalveluiden tarjoaminen. Suunnittelussa edettiin syksyllä 2014 Katve-konsortion (Kela, TEM, Verohallinto), Valtorin ja CSC:n toteuttamaan pilottiin (Proof of Concept). Pilotissa osoitettiin, että hallinnon nykyiset tunnistuksenohjauspalvelut Tunnistus.fi ja Vetuma voidaan korvata tarkoituksenmukaisesti uudella palvelulla.

Kansallista palveluarkkitehtuuriohjelmaa ohjaava ohjelmaryhmä päätti 25.11.2014, että uuden tunnistuksenohjauspalvelun toteutustyö voidaan käynnistää. Toimeenpanoon liittyvät kehitystehtävät määrätään Väestörekisterikeskukseen perustetun Kansallisen palveluarkkitehtuuriyksikön toteutettavaksi.

Tasavallan presidentin vahvisti 20.2.2015 vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain muuttamisen (HE 272/2014 vp). Lakiin lisätään säännös tunnistuspalvelun tarjoajien verkostosta. Lisäksi muutettiin väestötietojärjestelmää, ensitunnistamista ja henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä. Laki tulee voimaan 1.1.2016. Lain 12 a §:ää (Kansallinen luottamusverkosto) sovelletaan kuitenkin vasta 1.5.2017 lukien.

Tavoite

Hankkeen tavoitteena on tehostaa vahvan sähköisen tunnistamisen hyödyntämistä julkisen hallinnon sähköisissä asiointipalveluissa. Hanke tuottaa luotettavan ja tietoturvallisen tunnistamisen ratkaisun kansalaisille. Tavoitetilassa vahvasti tunnistettu kansalainen voi toimia kansalaisen, yrityksen, yhteisön tai virkamiehen roolissa.

Uusi tunnistamisen palvelu tulee korvaamaan hallinnon nykyiset päällekkäiset ratkaisut Katve-konsortion Tunnistus.fi - palvelun ja Vetuma - palvelun (tunnistamisen osalta).

Hanke tukee kansallisen tunnistuspalvelun tarjoajien luottamusverkoston hallintamallien määrittelytyötä ja teknisten kuvausten synnyttämistä. Lisäksi hanke tukee vahvan sähköisen identiteetin hyödyntäminen EU-jäsenvaltioiden rajat ylittävissä sähköisissä asiointipalveluissa.

Tehtävät

Uusi tunnistamisen palvelu tulee korvaamaan hallinnon nykyiset ratkaisut Katve-konsortion Tunnistus.fi - palvelun ja Vetuma - palvelun (tunnistamisen osalta). Käyttöönnotot aloitetaan siirtämällä tunnistus.fi palvelua käyttävät palvelut vuosien 2015 - 2016 aikana uuden kansallisen ratkaisun piiriin. Vuosien 2016 - 2017 aikana aloitetaan Vetumaa hyödyntävien organisaatioiden siirto uuteen tunnistamisen palveluun. Vuosien 2016 - 2019 aikana tunnistamisen palvelu tullaan liittämään osaksi uutta Rooli- ja valtuutus palvelua KATSO - palvelu huomioiden.

Tunnistamisen - palveluun liittyvät tehtävät on kuvattu tarkemmin hanke-suunnitelmassa (liite 1).

Hanke tuottaa osana uutta tunnistuksen ohjauspalvelua ratkaisumallin Euroopan Unionin rajat ylittävien palveluiden kansalliselle PEPS:lle (Pan European Proxy Server) syksyllä 2015 tarkentuvien eIDAS-asetuksen määrittysten mukaisesti.

Hanke tukee edellytysten kehittämistä Kansalaisvarmenteen hyödyntämiselle sähköisissä asiointipalveluissa huomioiden mahdolliset etätunnistamisen (NFC) tuomat mahdollisuudet.

Parhaillaan käynnissä on vuoropuhelu yhteistyömahdollisuuksista Viron ja Suomen välille liittyen henkilön sähköiseen tunnistamiseen ja sähköisiin alikirjoituksiin. Hankkeessa voidaan tukea Suomen ja Viron henkilökorttien yhteisen middleware - ohjelmiston kehittämiseen liittyviä ratkaisuja.

Hanke on riippuvainen Valtion ja pankkien vuosien 2016 - 2017 välille soveltavista sopimuskäytännöistä sähköiseen tunnistamiseen liittyen. Hankkeen toteutuksen pitää sopeutua vuonna 2016 uuteen hallinta- ja sopimusmalliin.

Organisointi

Hankkeen ohjauksesta vastaa kehittämisspäällikkö Kimmo Mäkinen valtiovarainministeriössä. Hankkeen operatiivisesta käytännön toteutuksesta vastaa hankepäällikkö Jarkko Leskinen Väestörekisterikeskuksessa.

Lisäksi valtiovarainministeriö asettaa tunnistusratkaisun toteuttamishankkeeseen:

- työtä ohjaavan ohjausryhmän

Hanketta seuraa ohjelmatasolla kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamishankkeen ohjelmaryhmä, jolle kehittämisspäällikkö raportoi hankkeen etenemisestä säännöllisesti. Ohjelmaryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa.

Ohjausryhmä

Kimmo Mäkinen, kehittämisspäällikkö, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Jarkko Leskinen, hankepäällikkö, Väestörekisterikeskus, pääsihteeri
Tiia Jalonen, assistentti, valtiovarainministeriö, hallinnollinen sihteeri

Jäsenet:

Markus Rahkola, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
Ari Vähä-Erkkilä, tietohallintopäällikkö, KELA
Heikki Haukirauma, kehitysjohtaja, TEM
Saku Airosmaa, palvelupäällikkö, Verohallinto
Joakim Laine, projektipäällikkö, Valtori
Janne Viskari, johtaja, VRK (varajäsen kehittämisspäällikkö Joonas Kankaanrinne)

Ohjausryhmän tehtävänä on:

- esittää ohjelmaryhmälle hyväksyttäväksi hankesuunnitelman päälinjat ja aikataulun
- esittää ohjelmaryhmälle hyväksyttäväksi hankkeen tavoitteisiin ja aikatauluihin vaikuttavat merkittävät muutokset
- varmistaa hankepäällikön ja tuotetukiryhmän suotuisat työskentelyolosuhteet
- toimia aktiivisena viestijänä hankkeesta erityisesti oman organisaationsa sisällä
- tukea ja varmistaa hankkeen suunnitelmien mukainen eteneminen
- huolehtia siitä, että valmistelutyö tehdään tiiviissä yhteistyössä julkisia palveluja tuottavien tahojen ja palvelujen loppuasiakkaiden kanssa
- käsitellä ehdotukset jatkokehittämisestä sekä jatkuvan ylläpidon ohjaus- ja hallintamalleista.

Ohjausryhmä kokoontuu joka toinen kuukausi.

Valtiovarainministeriö voi päätöksellään täydentää työryhmien kokoonpanoa tarvittaessa.

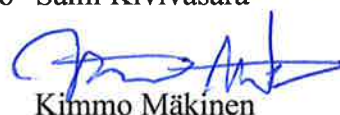
Kustannukset ja rahoitus

Ohjelman kustannukset maksetaan valtiovarainministeriölle osoitetulta momentilta 28.70.03 Kansallisen tietualan ohjaus ja kehittäminen. Ohjelman toteuttamiseen käytettävistä määrärahoista vuosina 2015 - 2017 päätetään julkisen talouden suunnitelmissa (kehyspäätöksissä) ja kunkin vuoden valtion talousarviossa. Ohjausryhmän työ tehdään virkatyönä tai Valtorin osalta laskutettavana työnä. Valtiovarainministeriö korvaa pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulevien ryhmien jäsenten kohtuulliset matkakustannukset.

Lainsäädäntöneuvos,

~~Tietohallintoneuvos~~, yksikön päällikkö Sami Kivivasara

Kehittämispäällikkö

Kimmo Mäkinen

Liitteet

Tunnistusratkaisu-hankkeen hankesuunnitelma

Jakelu

Verohallinto
Väestörekisterikeskus
Työ- ja elinkeinoministeriö
Kansaneläkelaitos
Valtiovarainministeriö
Valtion tieto- ja viestintätekniikan keskus Valtori